

Skipulagsstofnun
b.t. Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 26. nóvember 2021
UST202111-020/A.Þ.
08.12.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum – matsskyldufyrirspurn – tegundabreyting – landeldisstöð Arnarlax ehf. á Laxabraut 5 í Þorlákshöfn

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 2. nóvember sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Starfsemin og breyting á henni er háð starfsleyfi Umhverfisstofnunar skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Málshraðaviðmið stofnunarinnar vegna útgáfu starfsleyfa er allt að 240 dagar frá móttöku fullnægjandi umsóknar.

Framkvæmdarlýsing

Arnarlax ehf. (hér eftir nefndur rekstraraðili) hyggst hefja eldi á laxaseiðum í fiskeldisstöðinni að Laxabraut 5, Þorlákshöfn. Núgildandi starfsleyfi fyrir starfsemina heimilar 1.200 tonna framleiðslu á bleikju á ári og rekstrarleyfi frá Matvælastofnun heimilar 900 tonna hámarkslífsmassa á hverjum tíma. Í tilkynningarskýrslu kemur fram að rekstraraðili fyrirhugar að ala laxaseiði auk bleikju með 900 tonna hámarkslífsmassa á hverjum tíma. Slátrun á staðnum og vinnsla á matfiski verður hætt. Að öðru leyti verður starfsemin í stöðinni óbreytt. Engar fyrirhugaðar breytingar eru á vatnstöku eða fráveitumálum.

Umhverfisáhrif framkvæmdar

Í tilkynningarskýrslu segir að helstu áhrifaþættir framkvæmdar séu vatnstaka og losun frárennslis en þeir umhverfisþættir sem gætu orðið fyrir áhrifum eru grunnvatn og strandsjór og lífríki fjöru og strandsjávar. Þá kemur fram að fylgst verði með hitastigi og seltu grunnvatns sem dælt verður úr borholum við Laxabraut 5 auk styrk næringarefna og svifagna í frárennslisvatni frá stöðinni. Bent er á að önnur fiskeldisfyrirtæki eru á svæðinu sem leiðir til samlegðaráhrifa og rekstraraðili mun taka þátt í sameiginlegri vöktun á ástandi grunnvatnsgeymis og viðtaka svæðisins ef slík vöktun verður sett á fót. Umhverfisstofnun tekur undir þetta og hvetur fiskeldisfyrirtækin á svæðinu til að koma á sameiginlegri vöktun.

Úrgangur

Í tilkynningarskýrslu segir að dauðfiski verði komið til viðurkenndra aðila til endurnýtingar. Umhverfisstofnun bendir á að fastefnið sem síast frá í hreinsikerfum

frárennslið fiskeldis hefur hátt næringargildi og er einnig mjög hentugt til endurnýtingar. Stofnunin hefur unnið leiðbeiningar til aðila í fiskeldi á landi um endurnýtingarmöguleika fastefnis úr frárennsli.¹

Losun

Umhverfisstofnun bendir á að kröfur um næringarefni í nýju leyfi verða miðaðar við 10 kg/tonn af fosfór en ekki 14 kg/tonn líkt og í núgildandi leyfi. Enn fremur vekur stofnunin athygli á því að ef losun fer yfir þau viðmiðunarmörk sem sett eru í starfsleyfi verður gerð krafa um aukna hreinsun.

Niðurstaða

Umhverfisstofnun hefur farið yfir ofangreinda fyrirspurn um matsskyldu og telur að nægjanlega sé gert grein fyrir framkvæmdinni. Stofnunin telur að framkvæmdin sé ekki til þess fallin að hafa aukin umhverfisáhrif umfram það sem verið hefur og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Virðingarfyllt,

Agnes Þorkelsdóttir
sérfræðingur

Steinar Rafn Beck Baldursson
sérfræðingur

¹ https://ust.is/library/Skrar/Atvinnulif/Mengandi-starfsemi/Lei%c3%b0beiningaskjal_fraveitu_og_fastefnismedhondlun_2020.pdf